

agros, nec non hortos turpiter spoliavit, & dirupit, & quod in commodum cedere non poterat vastavit. Quid actum? Ceporinus, & Magistratus reformatus, cui & pro formâ adjunxerunt Consulem Exken, & aliquos catholicos cives exeunt quærentes quidnam intenderet Lambertus Charles: omni benevolentiam eisdem excepit sub ovinâ pelle vulpem tegens, & quæ in pectore habebat dissimulans. Interim Lambertus Charles factis magnis promissionibus, quas hic enarrare opus non est, à Ceporino, & sociis in civitatem admittitur, qui septem continuis annis catholicos cives intolerabili pressurâ, & exactione persecutus fuit de consilio istorum refragorum, & vindictam spirantium. Lambertus Charles intromissus mox jubet Petrum Exken auctorem cantilenæ, quam illi Pasquillum vocabant, Civitatem deferere, quia curiositatis causâ tantum fuerat in castris Marchionis Spinolæ, quem sequi debuerunt tres alii, inter quos Marcus Schinck, & dum Petrus Exken in Cænobio Gaesdonck nocturnum hospitium quæsit, eidem abnegatum fuit sub suspitione ulterioris mali.

Inter alios præsidarios milites Goswinus Exken alicui locum tenenti, sive Luitenantio hospitium concedere debuit, qui tales molestias, & excessus isti bono seni intulit, ut scribere me pudeat.

C A P U T V.

Quomodo perduelles isti per vim militarem Ecclesiam Catholicis extorqueant, & Prædicantem suum Cathedram ascendere sinant.

Dies solis sive Dominica agebatur Anno 1614. 28. Septembris, dum per mandatum Lamberti Charles Godefridus Holtkracht Anglus sub ipso san-

Ad Evangelii præconio cum Hollandico milite templum invadit, rumores excitat, ita ut Pastor, vel substitutus coactus fuerit cathedram propter militum tumultum deserere, & Sacrosanctum Missæ sacrificium inchoare: Quid sit? Ingreditur mox Ecclesiam hujus cathastrophæ adornator Petrus Ceporinus, Cathedram ascendere nititur: Dominus Goswinus Exken caput, & defensor Catholicæ communis desuper admonitus obviam procedit, interrogans, cujus mandato talia tentent? Ceporinus ne vel verbum respondit; verum collaterales Prædicantis minabantur necem bono isti seni, ni abiret. Sed mirabilia judicia Dei, qui hoc verbum eloqui ausus est, postea in itinere ipso à prædonibus occisus fuit. Dominus Exken volens parcere sanguini, & cædibus templum cum suis civibus relinquit; Ceporinus per vim Bataavorum militum Cathedram scandit. Dominicâ sequenti eadem formalia contingunt. Consiliarii regiminis ducalis Clivensis desuper scribunt Serenissimo Principi Nassaviæ Mauritio, qui & respondens graciosè in mandatis dat, ne Gubernator Gochensis se rebus Ecclesiasticis immisceat; sed Civibus Catholicis liberum exercitium permittat: Hoc diplomate accepto Dominus Consul Exken Prædicantem invisit, quærens quali autoritate niscus talia attentaret; Gubernator his verbis acriter respondit: *Hy sal op gaen*; replicabat Consul tibi datum, & commissum est civitatem custodire, non Ecclesiam diripere, & cives à divino servitio prohibere; & solemniter protestationem suam proferebat: Hæc audiens quidam Luitenantius alapam dat in faciem civi Joanni Tehhiedt, gladium evaginat, & nisi alii cives occurrissent, certè innocentem perforasset: Hæc formalia prædictus adhuc

adhuc addidit, se quinque vel sex Papistas velle occidere sicut canes his additis præclaris cor amarum, & invidum sapientibus verbis. *Maeckt dat die Papisten Hoonden nyt de Kerck koomen*; Hæc non sufficiebant; Sacerdote celebrante templum ingrediebantur, altari appropinquabant interrogantes num adhuc Ecclesiam cedere nollent, an Idololatria (sicut isti vocant) nondum finita esset, has & similes blasphemias, & honesti cordis angustias intueri & tolerare præ oculis cogeantur. Desuper fit querela apud Consiliarios Clivenses, & ab his ad Principem Mauritium, verum susurriones isti noverunt plurima scripta interceptare, vel in alium sensum detorquere, donec tandem Civitas Gochensis à perditis istis, & conjuratis militibus liberata fuerit, sed nondum hujus spectaculi finis.

C A P U T VI.

Injusti illi Proditores quærunt sibi acquirere Reditus Pastorales.

JAM Ceporinus de Cathedrâ Evangelicâ triumphaverat, & plenis buccis venenum suum effundebat; verum adhuc desiderabatur quid, quo familiam suam sustentaret, & esurientem ventrem tam suum, quàm suorum nutrirer: melior via non apparebat, quàm redditus Pastorales, sive vi, sive fraude occupandi.

Eligitur ergo ad hunc solemnem actum prænobilis quidam, salvâ veniâ, textor peregrinus & vagabundus cognomine Mathias Bernkassel, qui Catholicam fidem simulans pecuniis à Ceporino acceptis se principalibus Catholicorum Civium Conventibus intrudit, auditurus; num etiam quidquam de gerendo bello, de Hispanis, vel Batavis loquantur. Proditores isti acceptâ informatione quisnam cantilenam istam